

آیا ليله الرغائب يا شب آرزوها يا اولين پنجشنبه رجب زمان آرزو کردن است؟

ليله الرغائب يا شب آرزوها و رغبتها چگونه در سرنوشت ما تأثیر خواهد گذاشت؟

اولین شب جمعه‌ی ماه رجب، ليله الرغائب يا شب آرزوها نامیده می‌شود. شبی که فرشتگان آسمان به زمین هبوط کرده، بی‌واسطه به آینه دل‌های بندگان می‌نگرند و بالا برنده رغبت‌ها و تمناها به سمت آسمان می‌شوند. ملائکه در این شب در آمد و شدی با شکوه بین زمین و آسمان برای آمرزش و هدایت بندگان و برآورده شدن آرزوهایشان دعا می‌کنند. در روایات وارده انجام اعمال و عبادات مخصوص به این شب آورده شده است، اما آنچه عیار این شب را در سرنوشت افراد معین می‌کند، رسیدن به باطن ليله الرغائب يا شب آرزوها است.

اولیاء الهی همه با این شب آشنا بودند اما اغلب مردم تا چند سال گذشته شناخت چندانی از این شب نداشتند. تا اینکه یک برنامه‌ی تلویزیونی محبوب با مطرح کردن نام شب آرزوها به معرفی ليله الرغائب يا شب آرزوها پرداخت و شوق پرداختن به ليله آرزوها را به دل‌ها انداخت. ما در این مقاله بر آنیم که از منظری نو به حقیقت ليله الرغائب بپردازیم.

ليله الرغائب يا شب آرزوها اولين قطعه از پازل رمضان

تا به حال به این فکر کرده‌اید که اگر هر کدام از جوارح بدن ما در دوران جنینی شکل نمی‌گرفت، چه اتفاقی برای ما رخ می‌داد؟ برای مثال، اگر بینی ما در رحم شکل نگیرد، قدرت استشمام هیچ رایحه‌ای را در عمرمان نخواهیم داشت، یا تشکیل ناقص قلب در دوران جنینی منجر به تولد ناقص به دنیا و حیاتی سخت و متلاطم خواهد شد. در حقیقت، رحم مادر معجزه‌گهیست که انسان در طول نه ماه با بهره بردن از امکانات و شرایط آن ابزار و لوازم زیست تمام عمر خود را فراهم می‌کند.

جالب‌تر اینکه این شرایط تکوینی فشرده و خارق‌العاده، تنها برای رحم مادر و جنین صدق نمی‌کند. خداوند برای روح انسان هم رحم‌هایی خاص خلق کرده است، که نفس با قرار گرفتن در آن‌ها در کوتاه‌ترین مدت به جهش و تکاملی بزرگ

برای پرش به مرتبه‌ای بالاتر و لذت‌های بی‌شمارتر دست یافته و رشد می‌کند. از جمله این رحم‌های سحرآمیز رحم زمانی «لیله الرغائب یا شب آرزوها» است.

همان‌طور که انتخاب دروس پیشرفته در دانشگاه مشروط به پذیرفته شدن در دروس پیش نیاز است، شرط عظیم و قوی شدن در اقیانوس عظمت و قدرت سه ماه مبارک رجب، شعبان و رمضان قرار دادن خود درون رحم زمانی لیله الرغائب و رسیدن به باطن آن است. اگر آرزوی داشتن رجبی شیرین، شعبانی مست و رضانی عاشقانه، قند در دل ما آب می‌کند، باید قاعده‌ی حضور در لیله الرغائب تا عید فطر را یاد بگیریم.

رسیدن به باطن رجب و کسب مدال رجبیون مشروط به گذر و خروج صحیح از تونل لیله الرغائب است و نوشیدن از شراب طهور شعبان، منوط به وصل به طوبای رجب است. اگر سیر خوبی در رجب داشته باشیم، تولد خوبی به شعبان خواهیم داشت. در آن صورت است که احوال دل با مناجات‌های شعبان و رمضان متفاوت خواهد بود و هر فراز دعا به شکل و نوع خودش قلب ما را می‌لرزاند و چیزی در دل ما می‌جنباند.

در نهایت صعود و اوج‌گیری در ماه رمضان بسته به طهارت و صیقلی بستگی دارد، که در پاک‌سازی رحم‌های رجب و شعبان کسب کرده‌ایم؛ چرا که آرزوها در مناجات‌های شب‌های رمضان آنقدر بزرگ است که اگر این رغبت‌ها از پیش در قلب ما تنظیم نشده باشد، در رمضان قادر به دریافت آن‌ها نیستیم. در این صورت خواهیم دید که اگرچه به رمضان رسیده و اعمال آن را به جا می‌آوریم، اما حقیقت آنچه که هستیم با آنچه که در مناجات‌ها طلب می‌کنیم متفاوت است. در حقیقت، اگر آداب پلکان رجب تا رمضان را نیاموخته باشیم و ادا نکنیم، با بی‌میلی به این ماه وارد شده و با خوشحالی خارج می‌شویم.

شب آرزوها یا شب مهندسی معشوق‌ها

روح و نفس انسان در عین لطافت و زیبایی، دارای ابعادی طبقه‌بندی شده و ساختاری پیچیده است. هر کدام از این ابعاد گرایش‌ها و تمایلات مخصوص به خود را دارد. در لغت به آنچه که به آن عشق می‌ورزند «معشوق» می‌گویند در نتیجه می‌توان گفت که انسان در پنج بخش وجودی روحش، دارای معشوق‌هایی است که این معشوق‌ها شکل و قیمت وجود او را مشخص می‌کنند. انسان به هر میزان که با این معشوق‌ها انس می‌گیرد و خود را صرف رسیدن به آن‌ها می‌کند؛

رنگ زندگی، چهره روح و هدف او به همان شکل درمی آید. مثلاً با اتومبیل و زیبایی و مسکن، حس او سر حال است. وهمیات او با ریاست، مدیریت و محبوبیت، شاد است. با اکتشاف، اختراع و فلان مدرک تحصیلی، بُعد عقلی او پروار می شود و بخش فوق عقل روح با خدا، معنویات، اهل بیت، غیب، سلوک و مناجات مأنوس و آرام است.

انسان در طول شبانه روز بین این پنج دسته معشوق در حال تردد است و قلب همچون گل کوزه گری در کش و قوس بین این معشوق ها در حال شکل گیری است. هنرمند کسی است که در کشش بین این معشوق ها با یک حساب گری هوشمندانه، گران قیمت ترین معشوق را برگزیند.

از زیباترین نام هایی که می توان برای این شب انتخاب کرد «شب توجه» است. توجه به این حقیقت مغفول که به راستی کدام یک از معشوق های من ارزش و اعتباری والاتر از سایرین دارد؟ شب اندیشیدن به پاسخ این سؤال که ترتیب رسیدگی و هزینه برای این معشوق ها چگونه است؟ اصلاً قانون و قاعده ای که بر اساس آن بتوان مهندسی درستی در چیدمان معشوق ها انجام داد، وجود دارد؟ قانونی که با استفاده از آن بیشترین بهره را از تمامی معشوق ها ببریم و به بالاترین قیمت از خود برسیم؟

خداوند با یک راهنمایی صریح در آیه ای ویژه از قرآن کریم، پاسخ تمام این پرسش ها را به انسان پرسش گر ابلاغ کرده است. آیه 24 سوره توبه با یک طراحی منظم و دقیق ترتیب اولویت معشوق ها را برای ما روشن ساخته است. در این آیه سه معشوق به نام های الله، چهارده معصوم و جهاد در رأس هشت معشوق دیگر مثل پدر و مادر، فرزند، همسر، اقوام، اموال، تجارت و منزل قرار می گیرد. اگر در زندگی این سه معشوق بر سایر معشوق های ما اولویت پیدا کند، راه طولانی عاقبت به خیری و سعادت را در کوتاه ترین مدت طی خواهیم کرد، اما باید بدانیم که رسیدگی و علاقه به سایر معشوق ها و محبوب ها نه تنها بد نیست، بلکه لازم و ضروری است. ساختار خلقت انسان به گونه ای است که هر کدام از این معشوق ها نقش خاص و مهم خود را در نظام زندگی ایفا می کنند، اما آنچه که مهم است، اولویت بندی و رسیدن به معشوق های بنیادین است. انسان در ليله الرغائب یا شب آرزوها باید به این درک برسد که اگر معشوق های اصلی خود را بیابد، سایر معشوق ها را هم در سایه آن ها کسب کرده است. چون که صد آمد نود هم پیش ماست!

تنها پرداختن به معشوق بُعد انسانی است که شادی و آرامش دائمی ما را تضمین می کند و در صورتی که به این معشوق نرسیم، هر گونه موفقیت در بُعد های پایین تر تنها بر اضطراب و غم وجود ما می افزاید. رسیدن به معشوق بُعد

انسانی تعادل روح ما را تضمین می کند، حتی اگر به معشوق های سایر قوا نرسیم و این راز آرامش و شادی اولیاء خدا حتی در فقر محض است.

معشوق قلب تو کیست؟

اگرچه ما همیشه ماجرای عشق مجنون به لیلی را به چشم یک قصه شیرین، خوانده ایم و شنیده ایم و لذت برده ایم، اما کمتر متوجه بوده ایم که همه انسان ها در زندگی خود، لیلی یا لیلی هایی دارند. یک لیلی که اغلب ساعات روز و شب به او می اندیشند، حتی در ذهنشان با او صحبت می کنند، برای او فداکاری می کنند و سرسختانه برای رسیدن به او تلاش می کنند.

لیلی همیشه یک معشوق جنس مخالف نیست. هر کدام از ما به تعداد گرایش ها و تمایلاتمان لیلی های متعددی داریم. شخصی تمام شبانه روز به دختر مورد علاقه اش می اندیشد. تمام و ذهن و روح دیگری به رویاپردازی برای منزل یا ماشین مورد علاقه اش مشغول است. فردی سال های سال برای دریافت مدرک دکترا تلاش کرده است. یک فوتبالیست یا موسیقی دان، تمام عمر به شوق لیلی اش فوتبال و موسیقی به زیستن ادامه می دهد و لیلی دیگری که جمعی را مجنون کرده، اهل بیت علیهم السلام هستند.

در حقیقت لیلی های ما نیت های ما هستند. آن نیت و فکری که درون ما مملوء از طلب آن است و بر ما حاکم است، نیتی است که قلب ما به شوق آن می تپد. نیتی که چنان درون ما را از خود پر کرده است، که اگر درونمان را بشکافند، چیزی جز آن را نمی بینند. شاه نشین قلب ما، که اگر عکاس از باطن قلب ما عکس بگیرد، جز شمایل و شوق او رد دیگری روی تصویر قلب ما نخواهد دید.

آیا شما تا به حال، به لیلی هایتان اندیشیده اید؟ آیا شما اصلاً لیلی دارید؟ ليله الرغائب یا شب آرزوها، شب تنظیم نیت هاست. شب تفکر روی لیلی های فعلی، قیمت آن ها و یافتن لیلی حقیقی.

مهم‌ترین عاملی که در طراحی چهره روح ما مؤثر است، محبوب ماست. اگر مشتاقیم شکل حقیقی روح و قلبمان را ببینیم، باید به معشوق‌های خود بیاندیشیم. ما شبیه به لیلی خود هستیم. به میزانی که در عالم چهره‌های متفاوت وجود دارد، شکل دل انسان‌ها هم متفاوت است. باطن قلب می‌تواند به شکل یک حیوان خانگی، غذایی لذیذ، سفری رویایی، محبوبی مهربان، همسری زیبا، حرم و زیارت‌گاهی مذهبی، اهل بیت علیهم‌السلام و یا الله باشد. خداوند در قرآن با خطابی شیرین اما ظریف به انسان می‌فرماید؛ من قیمت تو را بر مبنای عبادات، زیارت‌ها، تحصیلات و دانایی تو نمی‌سنجم؛ بلکه هر آدمی را فقط به قیمت دل و معشوق‌هایش می‌سنجم.

در روایات آمده که آدم‌ها با لیلی‌های خود محشور می‌شوند. حال اینکه در قلب ما که نام صدها معشوق در حال چرخشند، برچیدن و انتخاب بهترین معشوق برای هم‌نشینی تا ابدیت به عهده خود انسان است. عیار هر کدام از ما به قیمت قلب و معشوق ما بستگی دارد، معشوقی که در ليله الرغائب یا شب آرزوها باید به آن اندیشید و او را یافت. در حقیقت ليله رغبت‌ها، شب قیمت یافتن ماست.

موتور رغبت هایت را تنظیم کن

آرزوها موتور حرکت انسان هستند. مثل اتومبیلی که اگر هدایت آن از کنترل راننده خارج شود از جاده منحرف خواهد شد، اگر مدیریت و مهندسی درستی بر آرزوهای ما حاکم نباشد، مسیر سرنوشتمان به سمت بیراهه خواهد بود. ما در شب آرزوها مانند نقاشی هستیم، که در حال کشیدن اتود اولیه یک تابلوی بزرگ از عظمت کهکشان است، **آرزوهای ما در ليله الرغائب یا شب آرزوها نشان دهنده اتفاقاتی است که برای خود خواهیم ساخت.** نوع نگاه و شکل دعاهای ما در این شب پله‌های اول نردبانی است که می‌تواند، به بلندای بی‌نهایت قد بکشد و ما را به فطرت خویش بازگرداند. هنرمند، کسی است که از این کهکشان پهناور، به یک ستاره کوچک راضی و قانع نباشد.

از طرفی نباید از خواسته‌ها و نیازهای دنیا چشم پوشید، اما با سیر در باطن این شب باید به این درک برسیم که قیمت ما در این آرزوها خلاصه نمی‌شود. دنیا سکوی پرتاب به آسمان است. نباید با محدود کردن خود به این سکو آسمان را از دست بدهیم. قیمت ما آن است که بگوییم: «اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي حُبَّكَ؛ خدایا! کمک کن آنچه که تو دوست می‌داری را دوست

بدارم، و از هر چه تو بیزاری بیزار شوم». قیمت ما هم‌رنگ شدن با صفات خداست، این رنگ و قیمت را از خودش بخواهیم. در این صورت است که با تنظیم موتور رغبت‌هایمان در قرار مکین رجب قرار گرفته و تولد سالم و مبارکی به شعبان خواهیم داشت.

دعاهای سفارش شده در این شب و ماه‌های پیش‌رو چراغ روشنی برای یافتن آرزوهای بزرگند. برای مثال، زمانی که در دعای سحر می‌خوانیم: «خدایا از جمال خودت، جلالت، رزقت به من عطا کن و مرا شبیه خودت کن.» آرزوی جامعی را طلب کرده‌ایم که در برگیرنده خیر دنیا و آخرت ماست.

مناجات‌های معصومین نشانه‌های دقیقی برای خواسته‌های بزرگ به ما می‌دهند. در مناجات رجب آمده که: «خدایا مرا در بهشت با اهل بیت محشور کن و مرا به مستی و عیش در کنار اهل بیت برسان.» در این دعای عمیق انسان به این هوس می‌رسد که فقط لذت‌های بهشت را نخواهد، بهشت و تمام شگفتی‌هایش را در جوار سلاطین بهشت طلب کند. حتی اگر از این آرزوها دوریم و درک این رغبت‌ها به چشم ما سخت است، غمگین نباشیم. از زیبایی‌های این شب آن است که می‌توان از خدا این رغبت‌ها را تمنا کرد.

لیله الرغائب یا شب آرزوها، شبی برای آرزوهای بلند است، شبی است که از خدا آرزوهای انسانی و رسیدن به بالاترین میلها را طلب کنیم، شب اینکه بخواهیم و بگوییم خدایا من کوچکم و آرزوهایم کوچک است؛ خودت رغبت‌های بزرگ به من بده و مبداء میل مرا عوض کن، اعجاز کن و هوس‌های بزرگ بر سرم ببار، آرزوهایم را آنقدر بزرگ کن که با اهداف امام زمانم یکی شوند و بین این کثرت معشوق‌ها و لیلی‌ها امام زمانم را لیلی حقیقی من کن.

در این مقاله سعی کردیم از منظری تازه به حقیقت شب آرزوها بپردازیم و با هم آرزوهای بزرگ بخش انسانی وجود را دوره کنیم. شما هم اگر نظری پیرامون آرزوها و هوس‌های بزرگ انسانی دارید با ما به اشتراک بگذارید.